Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0807, 4-0237
УНС.: HEnderson 4-1016

РІК LXI. Ч. 109. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, WEDNESDAY, JUNE 9, 1954. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, СЕРЕДА, 9-го ЧЕРВНЯ 1954. No. 109. VOL. LXI.

В ТРАВНІ ЗМЕНШИЛОСЯ ЧИСЛО БЕЗРОБІТНИХ

ЧИСЛО ЗАТРУДНЕНИХ ЗБІЛЬШИЛОСЯ НА 500,000, А ЧИСЛО БЕЗРОБІТНИХ ЗМЕНШИЛОСЯ НА 160,000

Вашингтон. — Департамент праці і торгівлі повідомляють, що в місяці травні число затруднених збільшилося на 500,000 осіб, а число безробітних зменшилося на 160,000. Але секретарі праці і торгівлі Джеймс П. Мічелл і Сінклер Вікс заявляють, що число безробітних зменшилося на менше число, як загально сподівалися. Збільшене число затруднених спричинене тим, що в весняному сезоні багато осіб знайшли працю в фармерстві та в домашньому господарстві. Названі департаменти стверджують, що 1,500,000 безробітних, які є без праці 15 тижнів або й довше, є таке саме, яке було в березні і квітні. В квітні всіх затруднених було 60,600,000 осіб, а в травні воно виносило 61,100,000 осіб. В тому самому часі число безробітних становило 3,465,000 осіб в квітні, а в травні воно понизилося до 3,305,000 осіб. Хоч це вже другий місяць, в якому число безробітних зменшується, то департамент праці і торгівлі підкреслюють, що сезонове збільшення затруднених менше, як повинно бути на весні, коли починаються фармерські роботи та пожвавлюється праця в будівельному промислі. І так у мануфактурному промислі число безробітних виносить 15,500,000 осіб, це значить на 1,500,000 менше, як у травні 1953 року. Крім цього Статистичне Бюро повідомляє що коло 1,500,000 робітників працюють менше, як 35 годин тижнево з причини зменшення продукції. Також звертають увагу на те, що в травні число безробітних звичайно було найнижче „бо в цьому місяці кожного року, починаючи від 1939 року, збільшувалося число затруднених звичайно на один мільйон. Число безробітних в травні зменшувалося кожного року, крім років 1944 „коли число безробітних зросло було на 100,000 осіб, в травні 1945 року воно було без зміни в порівнянні з квітнем того ж року, а в 1950 році в травні число безробітних зросло було на 273,000 осіб в порівнянні з квітнем того ж року. Найбільше відчуває безробіття мануфактурний промисл.

Не треба боятися депресії — кажуть банковці

Лос Анджелес. — Американський Банковий Інститут заспокоює своїх членів, щоб не боялися депресії, бо процес пристосування до мирової продукції проходить легко і не триватиме довго. Виконавчий віце-директор Марін Бенк енд Трост Ко Джозеф Ф. Корнеліюс заявив що ЗДА перейшли вже половину дороги в пристосуванні до мирової продукції. Тому, на його думку, не треба боятися дальшої знижки продукції та дефляції. Але він закликав банкових урядовців бути обережними в найближчій будучині, бо слабші підприємства ще можуть мати труднощі в поборюванні перешкод, і тому треба обережно давати позички. Економіка ЗДА, казав Корнеліюс, потребувала пристосування до мирової продукції, але на мирову мету перебудувалися, що продукція йтиме вгору, бо збільшуються число населення і зростають його запотребування.

В Ню Йорку арештовано вбивників сімох осіб

Ню Йорк, Н. Й. — Поліція арештувала 27-річного Джана Френсиса Ровча, який признався, що вбив чотирьох осіб і покалічив та знасилував 14-річну дівчину, яка 6 червня померла в шпиталі. Поліціст затримав Ровча на Квінсі, коли він порушив правила їзди. Далі виявилось, що Ровч не мав дозволу на їзду. На поліції стверджено, що він подібний до особи, яка поранила 14-річну дівчину Дороту Вествотер. Під час переслухань злочинець признався до чотирьох попередніх вбивств: 17 квітня він убив 17-річну кельнерку Меріон Брави, 15 листопада — 80-річну вдову Августу Кронік, Минулого року 4 вересня — 13-річну Юлію Бортник (українського походження), та шофера Александра Яблонку. Останній злочин Ровча затривожив населення середньої частини східного Мангеттену, і члени Американського Легіону разом з поліцією патрулювали по вулицях цієї частини міста в вечірніх годинах. Після арештування Ровча мешканці Ню Йорку з полегшею зідхнули. — 6 червня арештовано 18-річного Нормана Рейва, який від 1 січня цього року вбив трьох жінок. Його арештували в той момент, коли він, сховавшись на даху, приглядався, як детективи оглядали тіло 60-річної жінки Ізадори Комез, яку він задушив. Суд над Ровчем має початися 21 червня. Представники суду заявляють, що з його свідчень виходить, що він є психічно нормальний і тому мусить відповідати за свої вчинки.

В АМЕРИЦІ

● Корейський хор із 25 дітей з успіхом виступав у Кензас Сіті перед бувшим президентом Геррі Труманом, але не міг заспівати його улюбленої пісні „Місурі волц", бо не мав до неї музичного акомпаніяменту.

● Голова Сенатської Комісії Військових Справ сенатор Леверет Солтонстол опублікував лист від секретаря фльоти Чарлза С. Томаса, в якому заявляється, що експльозія на літаконосці „Беннінгтон" не була спричинена саботажем. В цій катастрофі згинули 102 моряки, а 118 було поранено.

● Підсекретар державного департаменту Роберт Мерфі промовлятиме на закінченні 109-го шкільного року в Фордгемському університеті в Ню Йорку, де 9 червня 1,000 студентів дістануть наукові ступені.

● В місті Вейн у стейті Ню Джерзі найвища кляса середньої школи влаштовувала прощальну забаву, на якій мало бути також і пиво. Учителі відмовилися бути присутніми на цій забаві, коли довідалися, що буде пите пиво. Бо в цьому стейті закон заборонює продавати пиво особам молодшим за 21 рік. 44 учні не послухали учителів, і за це директор виключив їх зі школи до 2 червня.

● Ескімоси, які живуть на далекій півночі в Канаді, наражені на те, що втратять свою культуру, або й зовсім вигинуть, зустрівшися з білими людьми. Ця загроза для ескімосів виникла у зв'язку з розбудовою гірництва та оборонних споруд на Далекій Півночі Канади.

● Американські птахознавці відкрили породу тропікального птаха, про якого думали, що він загинув 300 років тому. Цього птаха знайдено на Бермудських островах і названо його „кегов". Але всіх тих птахів є лише до трьох тузенів. Давніше думали, що яйця цих птахів випоїдали, що їх вигинуть великі тропікальні птахи.

● З Американського Психопатологічного Товариства повідомили, що 10 відсотків усіх американських дітей „творять окрему проблему для виховників", а 4 відсотки треба вважати за „ненормальних, або таких, які потребують окремого психіятричного досліджування". Д-р Клеменс Е. Бенда заявив, що ці діти спричинені психічним станом матерей перед породом, інфекційними недугами та емоційним станом батьків.

Айзенгавер про обмеження ролі уряду

Честертавн, Мд. — Президент Айзенгавер промовляв на закінченні шкільного року в Каледжі Вашингтона і заявив, що кожний уряд має дбати про добробут населення і служити народові, але жаден уряд не сміє мати повноважливості влади та вмішуватися в справи окремих осіб. У своїй промові президент говорив про ті межі, які мають відділювати функції уряду від тих ділянок, до яких уряд не повинен вмішуватися. Айзенгавер говорив загально і не згадував про жадні окремі справи, подібно як попереднього тижня заявив був на пресовій конференції, що він не хоче говорити про конфлікт сенатора МекКарті з Армією. З президентом були і такі особи: демократичний сенатор Дж. Аллен Фрієр зі стейту Делевар та республіканський конгресмен Герберт Б. Ворбертон, який буде кандидувати проти сенатора Фрієра. Перед 3,500-ою особою Айзенгавер говорив про зріст уряду від того часу, коли почали виникати уряди в історичному розвитку. Він підкреслював, що уряд не сміє йти задалеко, як цього вимагає добро народу.

Айзенгавер хотів у квітні висилати військо до Індо-Китаю

Вашингтон. — Часописи „Вашингтон Пост" і „Таймс Геральд" повідомляють, що президент Айзенгавер 26 квітня ц. р. хотів просити Конгрес про дозвіл висилати американське військо до Індо-Китаю, але не зробив цього тому, що цьому спротивилася Англія. Білий Дім і державний департамент відмовили дати вияснення в цій справі. Згідно з повідомленням часописів, англійська Рада Міністрів не погодилася тоді на спільну інтервенцію в Індо-Китаї, бо англійський генеральний штаб заявив, що вже не можна врятувати Дієнбієнфу. Англійський міністер закордонних справ Антоні Іден особисто противився летунській інтервенції в Індо-Китаї, після якої, на його думку, впродовж 48 годин треба було б висилати і наземні війська. Голова Спільних Шефів Штабу адмірал Артур В. Бредфорд говорив про американську інтервенцію в Індо Китаї ще 3 квітня перед конгресовими лідерами обох партій, але додав, що ця пропозиція не була прийнята іншими шефами штабів. Сенатор Джордж А. Сметерс заявив, що американська інтервенція не відбулася тому, що деякі американці були проти неї, а не тому, що проти неї була Англія.

Ґватемаля мобілізує 80-тисячну армію

Ґватемаля. — Політичне напруження в Ґватемалі ще більше загострилося після того, як проголошено плян мобілізувати 80,000 членів Крайової Федерації Селян. Ґватемальські часописи вживають про формування „народної армії". Часопис „Пренса Лібре" повідомляє, що 7 червня була переведена пробна мобілізація в провінції Ґватемаля, щоб вияснити силу „протидії реакціонерам і інтервенціоналістам", як це говориться в депешах, висланих до всіх відділів селянської організації. В депешах закликається сільських ґвардистів „бути напоготові проти реакційних елементів". Часопис „Імпакто" називає це першим кроком до творення „народної армії", і остерігає перед можливістю „громадянської війни" та зв'язаними з нею „масовими вбивствами, незнаними в історії Ґватемалі". Події попереднього тижня свідчать про те, що прокомуністичний уряд почуває себе непевно. Переведено арешти запідозрених у змові осіб, і повідомлено про викриття протиурядової змови. Минулого четверга група селян і робітників демонструвала відданість урядові. Під час революції в 1949 році багато зброї роздано робітникам. Значну частину цієї зброї не вдалося відобрати. — Згідно з найновішою вісткою втік на власному літаку бувш. шеф летунства і директор цивільної авіації полковник Родольфо Мендозо Азурдія. З ним втік з Ґватемалі також його брат, бувший підсекретар оборони.

Комуністи приготовляють нову Корею в Ґватемалі

Манаґуля, Нікараґуа. — Президент Нікараґуа Анастазіо Сомоза заявив, що комуністи приготовляють нову Корею в Ґватемалі. Він сказав: „Росія мусить сміятися з того, як ми дозволили прийти до влади комуністам у Ґватемалі, в серці Америки. Я попереджав представників ЗДА, що Ґватемаля та її сусіди можуть бути новою Кореєю. Треба трактувати цих людців так, як вони на це заслуговують. ЗДА мусять залишити свій джентельменський підхід до них, бо вони мають до діла з комуністами, а не з джентельменами". Далі Сомоза казав, що комуністична інфільтрація поширюється з Ґватемалі до Гондурасу і Ель Сальвадору, і тому Нікараґуа мусіла зірвати дипломатичні зв'язки з Ґватемалею, посольство якої є центром комуністичної пропаганди. Комуністи є у всіх країнах Латинської Америки, але найбільше їх в Центральній Америці, де знаходиться ціль Росії — Панамський Канал. Сомоза лідкреслював, що ЗДА забагато думають про Европу, а занедбують свій власний континент — Америку.

Пані Елінор Рузвелт їде до Москви

Ню Йорк, Н. Й. — Представник журналу „Лук" повідомив, що пані Елінор Рузвелт, вдова по покійному президенті, виїде найближчого місяця до Москви. Вона потвердила цю вістку, хоч відмовилася дати ближчі подробиці про свою пляновану подорож до Совєтів, де вона ще досі не була. Представник журналу „Лук" сказав, що він зможе дати ближчі повідомлення про цю подорож аж після того, як повернеться з Европи видавець Гарднер Ковлес. Пані Рузвелт дістане, як вдова по президенті, дипломатичний пашпорт, бо на звичайний пашпорт до країн поза залізною заслоною їхати не можна. На дипломатичний пашпорт можна їхати до будь-якої країни, якщо тільки є віза на в'їзд до неї. У Вашингтоні представник державного департаменту стейту заявив, що пані Рузвелт вже має пашпорт з дозволом на виїзд. Також повідомлюють, що совєтський консулят вже видав в'їздову візу пані Елінор Рузвелт.

● Канадійський прем'єр-міністер Луіс Ст. Лорен заявив у парляменті, що треба було звільнити деяких рекрутів після провірки їхньої льояльности. Він додав, що треба було перевести провірку деяких урядовців з тих становищ, які мають до діла з державною безпекою, на інші становища.

● Елізабет Берта Смит була єдиною службовичкою, яка мала право приходити до праці в державному департаменті разом з своїми трьома собаками. Під час війни не було кому пильнуватися її любимців, і державний департамент дозволив їй приводити їх до бюра. Тепер вона пішла на емеритуру після 36 років праці і собаки не мають права вступу до департаменту.

Ґенерал Ван Фліт відлетів знову на Далекий Схід

Вашингтон. — Ґенерал Дж. Ван Фліт, колишній командувач 8-ої американської армії в Кореї, який вправді перейшов був уже в стан спочинку, але потім погодився перейняти спеціяльну місію від президента Айзенгавера на Далекому Сході, після 5-денного перебування у Вашингтоні — знову відлетів на Далекий Схід. Він прилетів був в минулому тижні з Токіо, щоб відбути з найвищими військовими чинниками наради і склав у четвер звідомлення про ситуацію на Далекому Сході на тайному спільному засіданні сенатських комісій для справ закордонних і військових. Про зміст його звідомлення преса нічого не принесла, за вийнятком загальної характеристики, що його звідомлення було „похмуре". Безпосередньо перед своїм відлетом назад на Далекий Схід ген. Ван Фліт мав півгодинну розмову з президентом Айзенгавером. Місія Ван Фліта охоплює країни: Японію, Корею і Формозу. На запит журналістів, чи ген. Ван Фліт поїде також до Індо-Китаю і чи його місія заторкує також ту країну — речник уряду відмовився відповісти.

Немає багато часу на рятунок Азії — каже Новленд

Вашингтон. — Провідник сенатської більшости, сенатор Вільям Новленд, заявив у пресовому інтерв'ю, що вільний світ дійшов до такого пункту, коли вже немає часу на довге роздумування, бо якщо впродовж 30-ох днів Індо-Китай не дістане допомоги, то вся Азія впаде в руки комуністів. Новленд заявив, що не належить до його компетенції вирішувати ці справи, але, на його думку, ЗДА стоять перед подібним рішенням, яке треба було зробити 1950 року в Кореї. Він закликав покінчити з тим станом, при якому союзники ведуть переговори з комуністами в Женеві, а комуністи завойовують Індо-Китай. Новленд заявив, що він переконаний в тому, що ЗДА мусять в імені союзників задержати від комуністів припинити війну в Індо-Китаї, поки триває Женевська конференція. „30 найближчих днів будуть критичні — сказав Новленд, — і якщо не стримати комуністів, то вони захоплять Ганой і дельту Червоної ріки". Неуспіх в Індо-Китаї, на думку Новленда, обнизить мораль вільних народів не тільки в Східній Азії, але також в Єгипті, Африці і в Европі. — Сенатор Александер Вайлі заявив, що французи не потребують наземних американських військ в Індо-Китаї. Сенатор Стайлес Бріджес сказав, що замість висилати американські війська до Індо-Китаю — треба кинути на комуністів атомову бомбу. „Щоб врятувати життя американців — сказав він — треба вдатися до атомової бомби".

ЗДА вимінюють свій технічний летунський персонал в Індо-Китаї

Вашингтон. — Департамент оборони плянує відкликати летунсько - технічний персонал, який перебуває в Індо-Китаї, і заступити його іншим. Діється це згідно з давнішою обіцянкою секретаря оборони Вілсона, що її він дав був сенатській військовій комісії, що американські летунські фахівці, вислані до Індо - Китаю, вернуться в половині червня ц. р. Залишились би тільки ті, які добровільно захотіли б там залишитись. Всі інші будуть заступлені летунськими техніками, які перебувають тепер в Японії. Відкликати взагалі всіх летунських техніків з Індо-Китаю і ніким їх більше не заступати — неможливо у зв'язку з ще важкою і складною тамошньою воєнною ситуацією, аніж вона була досі, коли вислано до Індо-Китаю перші американські літаки.

Альянти святкували роковини висаду в Европі

Нормандія, Франція. — Високі військові й цивільні достойники ЗДА, Англії, Франції, Голляндії, Бельгії, Люксембургу, Канади й Норвеґії відзначали впродовж двох днів 10-ті роковини висаду західних альянтів на березі Нормандії, внаслідок якого створено „другий фронт", що остаточно завершив перемогу над гітлерівською Німеччиною. Президент Франції Коті згадував єдність західньо-альянтського світу і закликав до такої ж єдности й тепер. Президент Айзенгавер, що його особистим репрезентантом був амбасадор ЗДА в Об'єднаних Націях, Кебот Ладжм, подарував Франції з цієї нагоди смолоскип: його засвітили від вогню, привезеного з „вічного вогню" біля могили невідомого вояка у Парижі, і той смолоскип повезуть по всіх місцях за хо-дом тодішніх воєнних операцій. Совєтський Союз і його сателіти, що їх направді врятували західні альянти від німецької окупації, збойкотували ці маніфестації, стоячи на становищі, що сама Москва, без жадної помочі від Заходу, розбила Гітлера!

Ген. Франко: припинити торгівлю з СССР!

Мадрид. — Голова еспанської держави, генерал Ф. Франко у розмові з представником американського концерну Скріпс - Говард ясну дав відповідь на питання, яку закордонну політику вести у відношенні до комуністичного світу: припинити всяку торгівлю з СССР та його сателітами навіть т. зв. нестратегічними товарами, і таким чином поцілити комуністів в їхню Ахіллеву п'яту. Франко вважає, що держави, які в ім'я теперішнього свого добробуту торгують з комуністичними державами, „жертвують свою будучиною". Він признає, що Захід має успіхи, головно в ділянці військової організації, але — встановивши одно військове командування для цілого НАТО — не встановив одностайного планування та керування в ділянці політичній, і це мститься на політиці Заходу та його престижі. Ген. Франко з високою похвалою говорив про рішучість Америки у відношенні до комуністів і висловив свій подив для президента Айзенгавера.

Комуністи обстріляли бельгійський літак

Відень. — Бельгійський літак, що віз транспорт расових свиней з Англії до Югославії, де збігаються кордони Югославії, Мадярщини й Австрії, — став предметом нападу мадярського бойового літака типу МІГ. Комуністичний літак пробував змусити бельгійську машину приземлитися на мадярській території, а коли бельгійський пілот не реагував на маневри МІГ-а, — той останній відкрив скорострільний вогонь. Вбито радіооператора і ранено пілота, — обох бельгійців. Помічник пілота, втікаючи від напасника, приземлився на австрійській території, недалеко Грацу.

6 ТИЖНІВ ЖЕНЕВСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ МИНУЛИ БЕЗ НІЯКОГО УСПІХУ

ПРОБУЮТЬ ЗНАЙТИ ПОРОЗУМІННЯ НА ТАЙНИХ ЗАСІДАННЯХ. — МАРИВО КРИЗИ ФРАНЦУЗЬКОГО УРЯДУ ЗНОВУ НАВИСЛО НАД ЖЕНЕВОЮ

Женева. — Останнє пленарне засідання було присвячене справі Кореї, при чому комуністи Чу Ен-лай і Молотов знову настоювали на тому, щоб вибори в цілій Кореї переведені були під доглядом „невтральної комісії" з участю представників двох комуністичних сателітів Польщі й Чехословаччини і щоб кожний з членів цієї комісії мав право „вета". Такій пропозиції рішуче спротивився державний підсекретар Бедел Смит, назвавши комуністичну пропозицію „ошуканчою". Він вказав на „сумний досвід" з поведінкою тих же двох „невтральних" членів комісії, що існує в Кореї від часу перемир'я, коли то ці члени цілком спаралізували діяльність комісії. Але, щоб не давати комуністам в руки пропаґандивного матеріялу, альянти погодилися на тасмні переговори в цій справі, що відбудуться цього тижня. В індо-китайській справі ведуться дальше таємні переговори військовиків, які пробують знайти спосіб для розмежування воюючих військ через зосередження їх в точно означених окремих районах: це було б передумовою перемир'я, а в практиці означало б поділ Індо-Китаю, бо ті райони, що їх комуністи обсадили б і де заведуть б свою адміністрацію, вони ніколи вже мирно не віддалили б. Держави Заходу запропонували, щоб нагляд над евентуальним перемир'ям в Індо-Китаї перейняли на себе виключно лиш азійські держави, а саме Індія, Пакистан, Цейльон, Бурма й Індонезія, а може й Сіям — але Молотов відкинув цю пропозицію, настоюючи, щоб обов'язково між отими надзірними державами була бодай одна комуністична держава. Франція й Англія погодились би на одного комуністичного члена, в такій надзірній „невтральній" Комісії, але під тую умовою, що всі рішення Комісії мусять прийматись більшістю голосів без права „вета" для будь-котрої держави. Таким чином комуністичний член Комісії не міг би саботувати постанов більшости. Однак ЗДА не погоджуються ні на одного комуністичного члена в Комісії, покликуючись на досвід з такою Комісією в Кореї. Ситуація в Женеві є така напружена й непевна, що Бідо відложив на один день свою подорож до Парижа, куди мав був виїхати в понеділок на засідання французького парляменту. Можливість упадку французького уряду Лянієля ще більш комплікує ситуацію у Женеві. Женевська конференція увійшла вже в сьомий тиждень своїх нарад — без найменшого конкретного успіху.

Наради про звільнення американців з комуністичного Китаю

Женева. — Американські делегати вперше розпочали безпосередні переговори з делегатами комуністичного Китаю. Це про звільнення 32-ох американців, про яких з певністю відомо, що вони перебувають у в'язниці в червоному Китаї, а також інших, про яких є здогад, що вони зазнають тієї самої долі. Ці переговори є тасмні.

Два колишні німецькі канцлери — проти Аденауера

Бонн. — Два колишні канцлери німецької Республіки з часів між версальським миром і приходом Гітлера до влади, проф. Гайнріх Брінінг і д-р Ганс Лютер, — обидва, що поруч із канцлером і міністром закордонних справ з тих самих часів, пок. Штреземаном, найбільше спричинились до відбудови німецької сили в р.р. 1919-1933 і тому втішаються великою повагою у німців, виступили проти зовнішньої політики канцлера Аденауера. Вони закидають йому надто однобічне та сліпе пов'язання долі Німеччини з Заходом, зокрема Америкою, і радять вести більш незалежну політику, яка зробила б з Німеччини „посередника" поміж Сходом і Заходом. Аденауер негайно відповів на цей закид, обороняючи свою політику. Ця публічна дискусія між найвищими німецькими авторитетами стоїть у зв'язку з помітним занепадом довір'я західних німців до Заходу в наслідок його нерішучости у відношенні до СССР і опозиції Франції до пляну відбудови німецької збройної сили.

В СВІТІ

● Відкриття „сонячного корабля смерти" в Єгипті, у підземній наві, що її відкопав директор археологічних робіт, інженер Камаль-Ель-Маляк, довело вже до пристрасного спору між ним і д-ром Магометом Гонаймом, шефом-інспектором старовинних пам'яток, який в іншому місці відкрив непорушену домовину нібито з доби третьої династії фараонів. Спір іде про те, чиє відкриття більш вартісне.

● Комуністична Румунія заперечує, що вона не є антисемітськa, а засудила певне неназване число жидівських діячів за те, що вони „займались шпигунством на користь однієї чужинецької держави". Ізраїль, мовляв, вже „наклепницьку" злобу видав і не дозволяє вертатись до Румунії жидам, які цього хочуть.

● 2,000 совєтських моряків відвідають 16 червня Стокгольм, а майже стільки ж шведських моряків відвідає потім Ленінград. Обидві держави вишлють по одному крижникові і по 4 нищильники з цієї нагоди для „приязних" відвідин.

● На конгресі комуністичної партії Франції заявили про зменшення членства партії: тепер є, мовляв, 506,000 зареєстрованих комуністів у порівнянні з 786,855 у 1949 році і 907,785 у 1947 р. Але знавці відносин твердять, що насправді тепер є „лише" 200-250,000 комуністів у Франції, себто, що партійний провід „подвоює" число партії.

● П'ять років важкої в'язниці дістав редактор комуністичної газети в Східній Німеччині, Гуго Поглкен, за те, що у вміщеному в цій газеті некрологу писалося про Сталіна сказано, що Сталін був „світлим борцем за скріплення війни у світі". Замість „війни" мало бути „миру". Редактор оправдувався тим, що це звичайна друкарська помилка і що безсумнівний звеличник Сталіна, але це оправдання йому не допомогло.

● Женевіє де Терроб, геройська медична сестра з Дієнбієнфу, оповіла журналістам у Парижі таємничу історію і її двома листами до комуністичного вождя Го Чі Міна. Одного листа вона, мовляв, написала з іменовими побажаннями підписаних комуністів, зараз після упадку Дієнбієнфу, побоюючись, щоб її звільнення з полонених ранених. Другий раз вона написала Го Чі Мінові від сестри формально подяку за її звільнення з полону.

● На півострові Камчатці, у північно-східньому Сибірі, вибух вулкан на горі Ключевській. Розпечений попіл і хмари білого диму піднялись на 1,500 стіп вгору — повідомляють совєтські часописи.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.
За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.
Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НАША ТВЕРДИНЯ

Конвенція Українського Народного Союзу, 23-тя з черги, що відбулася впродовж минулого тижня в столиці країни, Вашингтоні, доказала, що горда назва „української заморської твердині", яку надав нарід Українському Народному Союзові, є зовсім виправдана. Це справді твердиня, під кожним оглядом і в кожному відношенні.

Цілу конвенцію, відповідно до її перебігу та результату, можна б поділити на три частини: організаційну, загальносуспільну і репрезентативну. Коротка характеристика цих трьох головних розділів конвенції допоможе краще збагнути й оцінити її цілість.

В організаційному відношенні конвенція розглянула, обговорила та вирішила низку організаційних, фінансових, культурних, харитативних і суспільних проблем самого Українського Народного Союзу. Справи дальшого організаційного поширення та фінансового закріплення, опісля справа вибору відповідного головного уряду були, можна б сказати, ядром конвенційних нарад. Нічого дивного, ці бо проблеми становлять головну базу для кожної іншої діяльности УНС. З перебігу нарад у цих справах та з голосів у дебатах можна було з усією певністю ствердити два головні моменти: думка про добро організації, як цілости, і репрезентація найширших кол членства. „Наш відділ бажає . . .", „мої виборці мені доручили . . ." і т. п. — це фрази, що попереджали більшість голосів поодиноких делегатів у поодиноких справах. Говорило там майже 500 уповноважених репрезентантів понад 70-тисячної громади, найтісніше зв'язаної спільністю ідеї та інтересів. Тому то кінцеві рішення могли бути тільки найбільш відповідальні. А ті рішення важливі і їх багато. Організація дальших членів з найближчою метою 75,000 і дальшою 100,000 членів ,дальша розбудова фінансів та відповідна господарка ними, розбудова „Союзівки" та остаточна організація дому для старших віком членів, справа молоді, низка льокальних організаційних проблем ,відповідна увага всім ділянкам організаційної праці та життя і зрештою вибір відповідного проводу — це завдання, які конвенція успішно полагодила і які цілком певно матимуть великий вплив на дальший розвиток організації.

Загальносуспільні справи становили тло, на якому обговорювано й вирішувано теж і організаційні справи. Справа цілком ясна, бо Український Народний Союз не тільки сам по собі найтісніше зв'язаний з цілістю нашого спільнотного життя і це життя з ним, але й через своїх членів та приявних на конвенції делегатів. Більшість тих делегатів, що конкретно репрезентували відділи УНС і їх членство, були рівночасно й відповідальними провідниками цілої великої мережі всіх інших організаційних клітин нашої спільноти. Навряд чи існує в цій країні і Канаді яка суспільна, політична, професійна чи інша організація, яка не була б заступлена на останній конвенції УНС посередньо одним чи другим делеґатом. В рямках УНС на останній конвенції був ідеальний приклад консолідації нашої спільноти в усіх її прошарках, і з приємністю можна було ствердити, що всі голоси були скеровані виключно в тому напрямку, щоб цю консолідацію скріплювати, що й сказано в резолюції.

Вкінці, репрезентаційна сторінка конвенції, найтісніше зв'язана з українським іменем, українською справою та нашою допомогою українським визвольним змаганням. Навряд чи будь-яка не тільки українська, але взагалі яка інша імпреза етнічної групи в цій країні могла б похвалитися таким репрезентаційним успіхом, як її мала остання конвенція УНС у Вашингтоні. Виступ на конвенції, заяви і повна підтримка визвольних змагань України збоку 15 представників Конгресу, з найвищими його репрезентантами на чолі, представники поодиноких ділянок уряду і винятково довга й довірочна конференція в Державному Департаменті, великий інтерес, що його виявили до конвенції інші державні інституції, дипломатичні представники і загальна публіка та преса — це один з найбільших українських успіхів у цій країні.

Цією характеристикою ще далеко не вичерпується усіх тих проблем, що були рішені чи видвигнені на цій 23-ій конвенції Українського Народного Союзу. Але й вони вистачають на те, щоб піддержати поставлене в заголовку твердження, що Український Народний Союз — це справжня і могутня українська заморська твединя. Тому то й головним завданням всієї нашої спільноти повинно бути: цю твердиню далі розбудовувати і закріплювати!

ТВОРЧИЙ ВІК АТОМОВОЇ СИЛИ

Коли б на хвилину призабути політичні міжнародні відносини, тоді можна б присвятити цей час на передумання творчих можливостей атомової сили, замість мати безупину на увазі її нищівний бік. Це було б згідне з плянами, проголошеними для зорганізування світу з метою використання цієї сили для добра людства. Цю пропозицію остаточно відкинули Совєти на конференції в Женеві, отже Вашингтон, як про це починають уже публічно писати, рішився іти самостійно з ціллю зорганізування принаймні вільного світу для своїх намірів. Ці наміри, як їх складають уже науковці, зводяться до таких міркувань:

З кінцем двадцятого сторіччя світ перестане вживати засобів „скам'янілого" топлива, тобто топлива, що його дає вугілля й нафта, і піде шляхом використання для таких цілей атомової сили, а може вже й *соняшної сили*. Соняшна сила, покищо, ще не впряжена в людське ярмо, отже її треба покласти на другому місці, а за те призадуматися над творчістю атомової сили, поскільки світ переживе звіринні інстинкти залякувати себе можливістю знищення водневою бомбою.

Науковці дійшли вже до того, що можуть скласти плян побудови заводів для використування атомової сили краще, ніж тепер використується нафту або вугілля. Вони думають, що атомову силу можна буде „пайкувати", випускаючи її стільки, скільки потрібно без необхідности опалювання фабрик безупину, як день так ніч. Це, на їхню думку, можна осягнути при допомозі урану — 235, який витворює плютоній і може бути використуваний для цих цілей не тільки раз, але раз-у-раз упродовж довшого часу. Значить, що уран — 235 не зуживається, так як зуживається вугілля і тому, у практиці, він майже „незнищимий". Можливе, що це тільки мрії, бо ще цього не можна було випробувати, одначе науковці приймають це за дійсність.

Виходячи з такого погляду, людство може перейти в еру „необмеженої" енергії і на цім засновують вашингтонські плянувачі свої передбачування. Вони твердять, що поспіх, з яким З'єдинені Держави зможуть побудувати свої атомові заводи, матиме велетенське значення як на внутрішню, так і на закордонну політику.

Це зрозуміла вже Великобританія, яка випередила Америку в розбудові атомових „реакторів", тобто насправді атомових горнил, які мають втримувати в діянні джерела електричної сили. Британія знає, що вже в 1960 році їй забракне двадцять мільйонів тони вугілля і тому вона приступила до виконування програми, за якою в згаданому році атомова сила заступить вугілля для продукування електрики.

Кажуть, що Америка має вже свої пляни в цій справі і вони вже не належать „до найбільших таємниць". На европейському континенті находиться вже 15 атомових досвідчальних горнил, крім невідомої кількости під Совєтами. Це вказує, що розбудова атомових заводів для творчих цілей увійшла вже в стадію переговорів. У Вашингтоні переконані, що Америка буде мати в 1960 р. вдвоє стільки електричної сили, що ціла Европа. Частина її буде витворювана при допомозі гребель над озерами, частина при допомозі пари, а решта при допомозі атомових горнил.

Ці засоби сили потрібні на піднесення життьової стопи населення якоїсь країни. Тому, що Америка стоїть під цим оглядом на першому місці, вона буде в спроможності дати приклад іншим країнам для піднесення їхнього життєвого рівня. Це можна буде осягнути, коли огрівальна сила для витворювання електрики буде дешева. Тому, що поточні способи витворювання атомової енергії доволі дорогі, президент Айзенгавер вийшов з пропозицією об'єднати всі країни світу для заснування світового „атомового банку" для спільних досвідних творчих можливостей атому.

Цей плян передбачує можливість дати Азії й Африці стільки осередків виробу атомової сили, скільки було б потрібне для розвитку найбільше відсталих країн чи околиць. Появилася думка, що можна збудувати „кишеньковий реактор", що його можна буде перевезти в якесь місце так, як тепер уже можна перевезти атомову бомбу. Якщо Америка зможе це здійснити в найшвидшому часі, то і вона зможе показати світові, що її праця для розвитку атомової сили звернена в першу чергу на мирові цілі, а щойно на другому місці на оборонні, чи воєнні.

ДОПОВІДЬ КИРИЧЕНКА

Секретар компартії підбиває підсумки Переяслава

На ювілейній сесії Верховного Совєту УССР 22 травня ц. р., присвяченій 300-літтю Переяславського договору, з доповіддю виступив секретар Центрального Комітету Комуністичної партії України А. І. Кириченко.

Цю доповідь повністю передрукували всі часописи в Україні і в Росії. Незабаром вона виходить брошурою в перекладі на мови всіх окупованих Москвою народів. З тої уваги, яку цій доповіді приділяється ,видно, що є вона уложений і апробований в Кремлі немовби совєтський „катехизм" в українських справах, що його мусять додержувати в своїй повсякденній роботі всі оті численні „аґітпропи" і що має бути підставою для навчання історії України по всіх школах.

Як же з сьогоднішніх позицій трактує Москва історію України?

Більша частина доповіді — це загальновідомі совєтські фальшування і заяложені пропаґандивні трафарети. На увагу заслуговують хіба деякі маркантні місця.

І так, починається доповідь відомими китайськими церемоніями — доземним поклоном перед делеґацією „великого російського народу" („бурхливі оплески й вигуки „слава!"), глибоким поклоном перед делеґацією „братських совєтських республік" („бурхливі оплески") і просто собі поклоном перед делеґацією польського сойму („оплески"). Привіту удостоїлась і делеґація ТОУК — Товариства Об'єднаних Українців Канади ,відомих „проґресистів", що дуже люблять до Совєтського Союзу їздити, але капіталістичної Канади залишити не хочуть.

Кириченко історію України з місця охоплює кількома словами. Це — каже він — многовікова боротьба народних мас за . . . возз'єднання з єдинокровним русским народом. А возз'єднання в єдиній Російській державі — додає він — було історично проґресивним, єдино правильним шляхом.

Для наших „проґресивних" земляків, а також білих еміґраційних єдинонеділимців — „демократів" червоний малорос Кириченко придумав найстислішу формулу.

Проте ,далі Кириченко дещо плутає і старається стягнути кінці. Бо й справді, як же воно так: є нібито Радянська Україна, є самобутня українська культура й мистецтво, і він же сам не хто, а таки генеральний секретар КП України, а. український народ тільки того й прагнув усе своє життя, щоб позбутись своєї держави та культури і „возз'єднатись" з Росією? І Кириченко цю свою частину доповіді „заокруглює" згідно з діялектикою в такий спосіб: „Тільки дякуючи нерушимій дружбі з російським народом Україна змогла здійснити свої вікові надії на возз'єднання українського народу в єдиній Українській Державі".

Єдиний, єдинокровний, возз'єднаний . . . Направду, марксівсько - кириченківська „єдність протилежностей!"

Далі Кириченко дещо розкриває коріння московського імперіялізму. Він заявляє: „Серед східньо - слов'янських народів головна історична роля завжди належала російському народові . . ." а Москва була „основою та ініціятором створення централізованої держави" (!). Перелицьовуючи на московське копито історію України ,він старається звести нанівець боротьбу українського народу за волю і незалежність, бо — всім, мовляв, керували і в усьому допомагали йому росіяни. „В рядах народно - визвольної армії Богдана Хмельницького — каже Кириченко — за свободу українського народу билися селяни й городяни Росії (це тоді, як Росії ще й на світі не було! — В. С-ко) . . . український народ діставав постійну економічну, військову, дипломатичну допомогу і моральну підтримку Російської держави і широких мас Росії . . ."

Кириченко твердить, що головними ворогами народної революції 1654 року були „українські й польські буржуазні націоналісти", прислужники експлюататорських кляс, які пересварили між собою слов'янські народи. І біда була б Україні, якби ж знову не російський народ, який саме в цю тяжку годину, коли вирішувалася її доля, „простягнув їй могутню руку допомоги".

Одним словом, якби не Москва ,то й України не було б на світі.

Але далі секретар компартії УССР переходить до справ більш конкретних. „Возз'єднання — каже він — ще більше скріпило позиції Російської держави на міжнародній арені, і державні границі Росії пересунулись далеко на південь". Ось де вона, московська собака, зарита! В цьому місці московське імперіялістичне шило і вилізло з дрантявого кириченківського мішка! З цього власне й повинен був він починати, говорячи про „благодаті", які приніс Переяславський договір Україні.

З *особливою люттю* нападає Кириченко на гетьмана Мазепу, „єзуїтського вихованця" ,який „зрадив" Москву. Але про Коліївщину та її ватажків висловлюється з похвалою, мовляв, це повстання знов же таки „скріпило дружбу українського народу з російським". З усіх дотеперішніх підручників історії (навіть совєтських!) відомо, що саме Москва здушила повстання 1768 року, а московське військо зрадою захопило Ґонту й Залізняка і допомогло полякам розбити гайдамаків та тяжко на них помститися. Якщо справді канчуки катеринииських уланів могли скріпити в українському народі приязнь до Москви — тоді московський ґавляйтер має рацію.

Кращі сини російського народу — говорить Кириченко — завжди признавали право України на її культуру і національну незалежність, і на доказ цього наводить . . . Максима Горького, того самого україножера, що в 1929 р. заборонив письменникові Єлисаренкові перекладати свої твори на українську мову, бо, мовляв, „русский язык для всех понятний".

Переходячи до часів революції 1917-21 рр., Кириченко всі історичні факти, що відбувалися на очах ще живого покоління, перевертає так, як уміють тільки совєтські пропаґандисти: „Жовтоблакитники діяли з денікінською чорносотенною армією, служили шляхті" і тільки й думали про те, як би відновити владу капіталістів. Петлюра пішов на службу до імперіялістів ЗДА ,а Україну „рятували" Сталін, Молотов, Дзержінський і Хрущов.

Спеціяльне місце приділює Кириченко „найбільшому ворогові совєтської влади, буржуазним націоналістам, які намагалися національним обручем зв'язати робітників і селян і недобитки яких активізуються тепер в Америці". Але, мовляв секретар компартії ,ніякі підступи їм не вдадуться, бо „дружба українського і російського народів нерозривна'. На доказ цього він наводить цитату з Гоголя: „Ось коли подали ми, товариші, руку на братство! — закричав Тарас Бульба, говорячи про небезпеку ворожої навали на рідну землю"'. — Кожний школяр, що читав цей високопатріотичний твір Миколи Гоголя, знає, що мова йде тут не про „нерозривну дружбу" з російським народом, а по внутрішню єдність українського (руського)народу. А притягнув за волосся цю цитату Кириченко, певно, лише з тої причини, що фігурує в в ній слово „товариші".

Не забуває Кириченко й Івана Франка, що „у відповідь на намагання націоналістів принизити історичну ролю російського народу в житті України", буцімто гаряче виступав в обороні Росії. Згадує також, як прихильника Москви, Василя Стефаника, хоч відомо, як ненавидів Московщину Франко, а Стефаник рішуче відмовився виїхати до окупованої України, на запрошення большевицького уряду, який хотів використати його ім'я в своїх цілях.

Однак, сфальшувавши за вказівками Москви історію України, Кириченко вкінці своєї доповіді простягає українському народові солодкого московського медівника. На цілу сторінку „Правди" розсипає він похвали на адресу „рівного серед рівних в Совєтському Союзі" українського народу, що „перший підтримав росіян в революції 1917 року; що розгромив буржуазних націоналістів, що пліч-о-пліч з російським народом побудував соціялізм і що виявив найвищий героїзм у боротьбі з гітлерівськими окупантами". І от тепер, мовляв Кириченко, „Суверенна Українська Радянська Держава вийшла на міжнародну арену. Наша республіка є одним із засновників Організації Об'єднаних Націй . . ."

Справді ,тактика Кремлю у відношенні до України змінюється і до певної міри „вертає на круги своя" з-перед 25 років. Сьогодні вона вже не є тактикою безоглядного зовнішнього русифікаційного тиску. „На даному етапі" вона здійснюється не лише зокола, але й зсередини ,руками в значній мірі комуно - малоросів Кириченка, Бажана, Корнійчука, Коротченка, Паламарчука, Тичини й інших. Під покришкою „української суверенности" Москва оформлює в Україні міцний бюрократичний прошарок людей, душею й тілом відданих їй вже не тільки за „сталінський страх", але й за „маленковську совість", — прошарок який, визнаючи в усьому зверхність Москви і російського народу, продовжує каїнову роботу обмосковлювання України.

В. С-ко

Володимир Барагура

ЧИ ПОТРІБНІ ДІТЯМ ЛІТНІ ТАБОРИ?

Д-р Ганс Кравс у своїй студії про американських дітей стверджує, що 57.9% із них не перейшли тесту фізичної справности в порівнянні до 9.5% австрійських дітей.. Це — пише д-р Кравс — вказує на дуже низький рівень справности наших дітей, коли взяти до уваги ще й той факт, що віджвлення й загальна опіка над нашими дітьми куди кращі, ніж будьде за океаном. В чому ж причина?

Відповідь на поставлене д-ром Кравсом питання дає англійська вихователька п-ні Ґелен Лоренс ,яка працює в Америці. Причини високого проценту фізичної несправности американських дітей, на думку п-ні Лоренс, такі: брак свіжого повітря, недостатність піших прогулянок та фізичних вправ. В Европі, пише вона, навіть немовлят виставляють у візках на свіже повітря, чи то в саду, на веранді, чи на бальконі. Роблять це навіть взимку, коли погода відповідна. Як тільки дитина починає ходити, її беруть на прогулянки. Вікна в домах та в приміщеннях збірного перебування дітей відкриті цілий день без уваги на погоду. Коли діти підростають, їх заохочують до піших прогулянок. Зате в Америці дітей добре забезпечених батьків виховують наче тепличні рослини. Навіть під час прогулянок, вони оглядають природу крізь вікна авт. Усе свіже повітря, що його вони вдихають, це те, яке зачерпнуть, переходячи з дверей дому до дверей автомобіля. Від жовтня до квітня вікон у хатах не відчиняють. У шкільних залях діти сидять при закритих вікнах. Дивно — в країні, де розуміють значення чистої води й чистих харчів, так мало розуміють значення чистого повітря.

Можливо, що твердження п-ні Лоренс дещо перебільшені ,але все таки в них є багато правди. Досить для того, щоб над нею призадуматися нашим батькам.

Прибувши до Америки й наші діти хоч-не-хоч живуть у подібних умовинах. Впродовж шкільного року ми не всилі змінити прийнятого тут звичаю сидіти у шкільних кімнатах при електричному світлі й закритих вікнах, без обов'язкової руханки в програмах навчання і навіть без змоги побігати на свіжому повітрі під час перерви. Одначе на вакації треба дати дітям якнайбільшого свіжого повітря, сонячного світла й тепла, руху. А дати це можна тільки в літніх оселях і таборах. І ось це перша відповідь тим, хто сумнівається, чи варто посилати туди дітей.

Друга відповідь лежить у загальних виховних вартостях таборового життя: спільне перебування в гурті ровесників, фаховий виховний провід, плянова організація виховної роботи — все це спричиняється до виплекання багатьох позитивних рис в характері дитини.

Третя відповідь — національне виховання, якого набирається дитина в таборі, в рідній атмосфері, завдяки рідному оточенню і відповідно дібраній виховній програмі, виповненій українським національним змістом.

Вибираючи табір для своєї дитини ,треба керуватися згаданими вище моментами. Найкраще відповідають тим умовам пластові табори, що поєднують усі три елементи. Коли, одначе, хто не має змоги послати своєї дитини до пластового табору, хай пошле її до іншої української дитячої оселі, або й до оселі, влаштованої американською харитативною чи молодечою організацією. У крайньому випадку треба посилати дитину хоч би до т. зв. „денного табору", де вона перебуває на дозвіллі цілий день, а на ніч вертається додому. Батьки, які посилають дитину до неукраїнської оселі, мусять бути приготованими на те, що відпаде момент національного виховання, а навпаки приспішиться протилежний процес.

Залишаючи батькам вибір літньої оселі чи табору для своїх дітей ,на поставлене на початку питання відповідаємо — літні табори дітям конечно потрібні!

Юрій Бойко

ПОЕЗІЯ ОКСАНИ ЛЯТУРИНСЬКОЇ

(2)

Оксана Лятуринська тісно зв'язана із празькою групою поетів 20-х-30-х років. Вона іде шляхами, що їх започаткував Юрій Дараган, який у збірці „Сагайдак" відкрив нашому поколінню суворий світ княжої доби і вперше дав викінчені зразки архаїзації поетичного стилю, продовжені услід за цим Юрієм Липою, що так глибоко відтворював у нас дух і стиль пізнього середньовіччя. Вона, Лятуринська, близька і до Стефановича, цього музичного самітника — поета, романтичного клясициста, який так само високо підносить традиції княжих і козацьких часів. Вчуванням у передісторичну давнину зближується вона із Ольжичем, як автором „Ріні".

Всі ці поети не творять школи, занадто бо багато в них індивідуального, свого у стилі і ліріко-тематичному заслгові. Але всі вони споєні єдністю духу, ідейною спрямованістю шукань. Всі вони окрилені патосом національного пориву. З націоналізму виростає і Лятуринська. Своєрідність же мистецької фізіономії поетки у празькому ґроні досить виразна: стиль її виявляється переважно як стиль неоромантики.

Тяжіння до романтизму в українській літературі , майже не висякало на протязі XIX—XX ст. Започаткувавшися в творчості Маркевича, Костомарова, Метлинського, Шевченка, романтизм окремими струменями проходив через творчість і Куліша, і Стороженка, і Щоголева, щоб у XX стол. відродитися у неоромантиці Г. Хоткевича („Камінна душа"), Олеся („На зелених горах"), Коцюбинського („На острові", „Тіні забутих предків"), Л. Українки („Лісова пісня") і навіть Франка („Мойсей"). Для інших літератур романтизм був, насамперед, літературним стилем, для нас він був чимось більшим, формою національного самопізнання і життєвого оптимізму, виразом могутнього прагнення до самоствердження себе як нації.

Романтизм у нас, здебільшого, не виступав у стилево викінчених формах, він співжив із іншими стилево-формальними компонентами, але як метода підходу до життєвої дійсности він раз-у-раз виявлявся у нашій літературі.

Процес поглибленої кристалізації націоналістичної ідеології в 20-х—30-х рр. не лише зродив у нас потяг до клясицизму, але й істотно вплинув на дальше окреслення елементів романтичного в українській літературі. Це само собою зрозуміло. Націоналістичне розуміння дійсности, творячи візію українського майбутнього, сприймаючи український світ як позачасову духову тривалість, давав сильні стимули романтиці, а націоналістична акція підпілля наснажувала нашу романтику патосом полум'яного горіння.

Саме з націоналістичної духовости і виростає постать Лятуринської, як неоромантика par excellence:

Я в темінь кину смолоскип,
Осяю шлях великий,
височи скель, провалля глиб
і подтигом надхненні лики.

Чи в далеч кожному пройти?
В це кожний свято вірить.
І контур, ні, не затремтить
цих постатей твердих і сірих.
(Збірник „Гусла")

Ця поезія звучить романтично програмово. Поетка відчуває себе в одному потоці многоликого леґіону незламних борців, і їм вона освітлюватиме шлях.

Твердження про відірваність Лятуринської від світу було б неправильне. Цураючися буденщини, Лятуринська мала і має зв'язок зі світом у глибшому сенсі. Вона з тими, що не розгублюють себе у буденних дрібницях, що життя своє кладуть на вівтар української вічности.

Рація сьогоднішньої боротьби виправдана одвічним стремлінням народу до волі, велич боротьби в тому, що вона незламно продовжує історичний змаг предків. Сучасна визвольна боротьба є не лише виплодом життєвих несправедливостей для нинішнього покоління українців, ця боротьба є історичною конечністю на шляху самоздійснення нації:

О, знати твердо лиш одно:
загин або побіда,
І змаг п'янитиме вином,
як брата, батька й діда.

В уяві чудно так сплелось:
розбитий панцер, шолом . . .
і знак державний, і жезло,
затверджені над полем.

Ми вже зазначали, що зв'язок із конкретним політичним фактом не лежить у сфері таланту Лятуринської. Можна на пальцях перерахувати її поезії на політичні теми. „На труну Ольжичеві" („Веселка"), „Васильки" (там же), „22 січня" (журнал „Наше Життя", 1953, ч. 1.). І це майже все. І ці поезії не належать до числа кращих у її набутку. Думаємо, тут причина в романтизмі письменниці.

Але „неполітична" лірика Лятуринської є глибоко патріотичною і прокладає шлях політичности. І тоді, коли поетка малює Україну в образі казкової царівни, що жде свого лицаря-визволителя, і тоді, коли показує прощання матері з сином, коли той вирушає на ратний подвиг („Я вигладжу турбот сліди. Идуть друзі — ти іди!"), і навіть тоді, коли творить „колискову":

Люляй, люляй, сину!
Вкрию ніжки, плечі.
Тінь поклавши синю,
день схиливсь над вечір.
Ходить дрімки впарі,
місяць під горою:
принесуть киптарик
з нитки дорогої.
Покладуть зненацька
точеную кулю,
шаблю ще й козацьку . . .
Люляй, сину, люляй!

Акт політичної дії не є актом технічним. Він виростає з комплексу цілісної свідомости людини і всього пережитого нею. І саме цю „пропедевтику" для „політикум" сучасного українця і формує Лятуринська.. Інакше кажучи, вона є політичною поеткою в тому сенсі, в якому це є можливе для романтика, що романтизм сприйняв у його суті, в його філософії й естетиці. Хоч нашій літературі не бракувало романтизму, але ми не мали романтиків, заглиблених у філософічний зміст романтизму, ми ніколи не мали ні Шлеґелів, ні Новалісів.

І Оксана Лятуринська спіритуальний характер романтизму відображує у нас чи не найповніше. І коли ми не знайдемо у неї романтичної світової туги, то у всякім разі знайдемо дуже близькі тонусом настрої. Поетка тужить за суцільною українською людиною лицарського типу. Людиною з великої літери, людиною прадавнього минулого і вимріяного прийдешнього. Націоналісти — це лише перші хоробрі. В нашому житті ще так багато сірої мірноти й низости. Та й взагалі, чи можна сподіватися, що мужня лицарськість звитяжних князівсько-козацьких часів може колись відродитися повнотою, у всій привабливості своєї внутрішньої величі? І перед лицем нездійснености всієї повноти ідеалу світ видається холодним, пустельним . . .

Вже не чекати гостя з Лугу.
Дми, вітре, вітре, вій!
Як цілий світ, велику тугу
не понеси сам!

Не розказать про безмір горя
тій далені німій.
Ні кинуть місяцю і зорям
мій жаль і смуток мій.

(Продовження буде).

ПРИВІТИ, РЕЗОЛЮЦІЇ І РЕКОМЕНДАЦІЇ XXIII КОНВЕНЦІЇ У.Н.СОЮЗУ

XXIII Конвенція Українського Народного Союзу, найстаршої і найбільшої української братерсько-запомогової і суспільно-громадської організації в З'єдинених Державах Америки, що відбулася в столичному місті Вашингтоні, в готелі Статлер, в тижні від 31-го травня до 5-го червня 1954, схвалила такі привіти, резолюції і рекомендації:

I. ПРИВІТИ

Привіт Українському Народові та його Борцям за волю.

XXIII Конвенція Українського Народного Союзу шле братній привіт країні своїх батьків — Україні та її героїчному Народові, який, не зважаючи на всі терпіння і гекатомби жертв, продовжує нерівну боротьбу проти комуно-московського ворога людства за свою власну волю і незалежність та за рятунок людства і його цивілізації. Конвенція клонить голову перед величністю українських жертв у цій боротьбі, та висловлює свій найглибший подив для Борців українського революційного підпілля, його Проводу і його легендарної Української Повстанської Армії, як і для всіх тих безіменних Героїв, що на різних місцях та різними засобами ведуть активну боротьбу проти комуно-московського окупанта. Зібрані на Конвенції делегати прирікають в імені понад 70,000 членів Українського Народного Союзу робити все можливе та доклали теж і зі свого боку всіх зусиль, щоб кров українських Героїв, терпіння українських Мучеників і змагання Українського Народу вже вскорості дали довгоочікуваний і дорого окуплений результат — Волю і Незалежність!

Привіт Українській Еміграції.

XXIII Конвенція Українського Народного Союзу вітає всіх українців теперішнього великого політичного ісходу, яких насильство ворога заставило залишити Рідну Землю та шукати захисту по всіх чужих країнах світу. Хай же ідеали Волі, для яких вони покинули Україну, та героїчна і жертвенна боротьба України за ті ідеали візьмуть верх над нашими злободенними справами та об'єднають нас любов'ю, братерством, політичною і релігійною толеранцією та взаємним розумінням і взаємною допомогою в одну велику сім'ю, бо це скріпить наші сили та приспішить день українського визволення. Конвенція зокрема вітає Українську Національну Раду.

Привіт Членам УНС та Українській Спільноті в ЗДА і Канаді.

Делегати XXIII Конвенції та обраний ними Головний Уряд передають братерський привіт усім членам Українського Народного Союзу, організатора, подвижника і головної остої найкращих українських ідеалів та українських традицій і українського життя в цій благословенній, вільній країні. Конвенція вітає ті тисячі нових членів, які в міжконвенційному часі збільшили і скріпили ряди Українського Народного Союзу, а між ними зокрема тих членів, які після довгих років неволі на окупованій жорстокими ворогами Рідній Землі та після скитання по всіх бездоріжжях світу, опинились між нами та включились у наш творчий процес. Разом із своїм членством, Конвенція УНС вітає і всю Українську Спільноту в ЗДА і Канаді. Високі ідеали основоположників Українського Народного Союзу та великі завдання і потреби нашої спільноти і нашого народу хай просвічують нам усім у дальшій праці та в дальшому спільному змаганні до Великої Мети!

II. РЕЗОЛЮЦІЇ

XXIII Конвенція Українського Народного Союзу стверджує, що 60 років існування і розвитку цієї організації українців на вільній американській землі виявили і потвердили тотожність і велику творчу силу українських і американських ідеалів волі та демократії. Збігом історичних обставин так склалось, що власне в цих наших З'єдинених Державах Америки і в Канаді та під їхніми прапорами існує сьогодні найстарша і найбільша в світі вільна українська інституція, якою є Український Народний Союз, та найстарша і найбільша трибуна вільного українського слова, якою є його офіціяльний орган „Свобода". В таких обставинах Український Народний Союз і його орган „Свобода" становлять велику цінність не тільки для Українців Америки і Канади, але і для всього українського, американського і канадійського народів. Цей факт накладає окремі обов'язки і окрему відповідальність на широкі маси членства Українського Народного Союзу та на його Провід, як і на всю українську спільноту в З'єдинених Державах і Канаді у відношенні до Союзу.

Резолюція в загальних справах

XXIII Конвенція Українського Народного Союзу стверджує, що загальний розвиток світових подій впродовж останніх чотирьох років від часу попередньої Конвенції не тільки не виправдав надій і сподівань на можливість замирення та співжиття між вільною західньою і рабовласницькою совєтською системами, але і додав ще ряд нових доказів, що таке замирення і співжиття неможливі та що раніше або пізніше одна з тих систем мусить зникнути. Зокрема болючим досвідом останніх років була війна в Кореї, де в обороні волі і демократії перед агресивним комуно-московським імперіялізмом склали свої голови та проливали свою кров найкращі сини вільних націй світу, головно сини найбільшої остої волі і демократії — Америки, між ними і сотні членів Українського Народного Союзу. Цей та інші подібні болючі досвіди останніх років мусіли переконати кожного, що світ і його цивілізація в теперішній атомовій добі не можуть вдержатись у напів вільному і напів поневоленому стані та що тільки спільна оборона волі для всіх, хто її має, і спільна боротьба за визволення тих, хто ту волю втратив, отже тільки повалення рабовласницької комуністичної системи та на руїнах совєтсько-російської імперії та приверненням волі і незалежности українському й іншим поневоленим народам можна запевнити світові тривкий мир, добробут і дальший розвиток цивілізації. Виходячи з таких заложень і переконань, XXIII Конвенція Українського Народного Союзу виносить такі резолюції:

В американських справах:

1. Піддержувати всіми своїми силами і засобами внутрішню і закордонну політику урядів З'єдинених Держав і Канади, скеровану на закріплення оборонної сили та збільшення могутности наших країн і на допомогу іншим вільним націям світу в таких самих зусиллях;

2. Зокрема піддержувати політику та всі почини наших урядів і наших країн, скеровані на практичну моральну, політичну і матеріяльну допомогу визвольним змаганням українського та інших поневолених Москвою народів у їхній боротьбі за волю і незалежність, бо ці нації стоять в аванґарді боротьби за рятунок світу і його цивілізації перед большевицькою загрозою;

3. Протидіяти і поборювати з найбільшою рішучістю теж усі інші види російського імперіялізму, розбуджені тепер знову в поодиноких скупченнях російської еміграції, включно із З'єдиними Державами, вважаючи ці прояви та їх свідомих чи несвідомих прихильників і симпатиків загрозливими і шкідливими для оборони вільного світу перед агресивним комуно-московським імперіялізмом;

4. Протестувати і всіми силами поборювати еміграційні залишки трагічно пережитих польських імперіялістичних претенсій до західньо-українських земель та їх столиці, древнього українського города Львова, вважаючи ці претенсії не тільки за імперіялістичні і цілком безправні та безпідставні, але й за крайне шкідливі та загрозливі для справи оборони вільного світу перед большевизмом і зокрема для справи визволення українського і польського та інших поневолених народів.

5. Підтримувати і поширювати ідею та практичну співпрацю і співжиття між усіми волелюбними націями світу та зокрема ідею порозуміння і співпраці між поневоленими народами і їхніми еміграційними групами, включно з поневоленим соціяльно російським народом, якщо він відречеться своїх імперіялістичних амбіцій минулого і сучасного та ясно і виразно признає всім народам колишньої царської і теперішньої совєтської російської імперії таке саме право на вільне і незалежне державне життя на їх етнографічних територіях, яке він обстоює для себе.

6. Конвенція звертає увагу на все ще існуючу і в поодиноких випадках збільшену внутрішню загрозу для наших країн з боку злочинно-підривних комуністичних п'ятих колон та домагається якнайрішучіших заходів для їх унешкідливлення. Рівночасно Конвенція закликає всіх членів УНСоюзу та всю українську спільноту в ЗДА і Канаді якнайрішучіше поборювати цю внутрішню п'ятиколонну загрозу всіми законними засобами.

7. Конвенція висловлює затривоження з приводу посиленої в останньому часі підривної акції кремлівської агентури в поодиноких південно-американських країнах, зокрема в Ґватемалі, та закликає уряди наших країн поробити всі потрібні заходи для приписнення і відвернення тієї загрози.

8. Конвенція Українського Народного Союзу з жалем стверджує, що ані урядовий „Голос Америки", ані приватні агенції такі, як Американський Комітет Визволення від Большевизму і Радіо Вільна Европа, хоч самі по собі інституції дуже корисні і потрібні, далеко не використовують усіх можливостей для досягнення тієї мети, для якої вони призначені. Що більше, вони часто всупереч найкращим традиціям цієї Країни, її Ватьків та її Документів, як Декларація Незалежности, Хартія Прав і Конституція, не тільки не потрапили поставити ясно ідей та принципів і переконань Американського Народу в теперішній боротьбі проти большевизму та здобути для тієї боротьби прихильників серед поневолених народів, але часто падають жертвою нічим невиправданих хвилевих політичних спекуляцій та зменшують або навіть і компромітують провідну ролю Америки і її вигляди на перемогу. Зокрема Американський Комітет своєю виразно проросійською орієнтацією та дискримінацією і легковаженням питомої сили і значення неросійських народів совєтської імперії не тільки не допоміг американській визвольній політиці, але в поодиноких випадках насторожив проти неї тих, що могли б бути для Америки найвартіснішими союзниками та силу і вартість яких знавці ставлять понад силу атомової бомби — силу і значення поневолених неросійських народів. Подібне відноситься і до Радія Вільної Европи, яке в своїй практиці обмежується тільки до новозахоплених Москвою сателітських країн, іґноруючи такі европейські народи, як український, білоруський та інші, хоч ті впродовж своєї історії принесли найбільше жертв власне в обороні вільної Европи.

З уваги на такий фактичний стан, Конвенція УНСоюзу закликає уряд, Конґрес та заінтересовані публічні чинники, щоб вони вглянули і перевірили ці справи під кутом інтересів нашої країни та її оборони перед большевицькою загрозою.

В українських справах

Конвенція стверджує, що впродовж останніх чотирьох років комуно-московський окупант, до всіх своїх дотеперішніх практик народовбивства, додав ще нові і ще більш рафіновані. Переконавшись, що всі практики прямого народовбивства натрапляють на незламний спротив українського народу, червона Москва продовжує ганебну акцію перетворення українського та інших поневолених нею народів в органічну частину видуманого „совєтського", а фактично російського народу. Під цим кутом відбуваються саме тепер накинені Кремлем голосні святкування 300-річчя пофальшованого Москвою Переяславського договору та заманювання українців фіктивними подарунками і підступними обіцянками в табір агресивного російського імперіялізму. В обличчі такого стану в Україні, Конвенція УНС постановляє:

1. Піддержати конґресову резолюцію ч. 58, яка закликає уряд ЗДА встановити американські дипломатичні станиці в столицях підсовєтської України та підсовєтської Білорусі.

2. Піддержати кожну акцію, скеровану на міжнародну контролю та перевірку положення в Україні й інших поневолених Москвою країнах.

3 Піддержати продовжувану тепер у Конґресі ЗДА акцію для висвітлення метод захоплення Москвою вільної колись Української Народної Республіки та інших країн.

4. Постійно збільшувати і скріпляти українську відсіч усім явним і скритим нападам червоної Москви на український нарід та його борців за волю.

5. Усіми силами піддержувати ідею української духової і політичної єдности, вбачаючи в цьому головне джерело української сили та українського резистансу.

6. Усіми своїми силами допомагати визвольним змаганням Українського Народу на всіх ділянках.

В справах американських і канадійських українців

З уваги на провідну ролю З'єдинених Держав Америки і Канади у вільному світі, як і на факт, що українські спільноти в З'єдинених Державах Америки і в Канаді є тепер найбільші чисельно, найбагатші матеріяльно і мають для своєї праці найкращі обставини і найбільші можливості, Конвенція закликає в першу чергу членство УНСоюзу, як і весь український загал в тих країнах:

1. Плекати і розбудовувати українські ідеали волі та демократії, зберігати українські традиції, звичаї, мову та розбудовувати українську культуру і українські матеріяльні надбання, збагачуючи ними теж і загальний американський та канадійський і вселюдський дорібок.

2. Поширювати правду про Україну, український нарід, його історію, культуру та змагання.

3. Стояти на сторожі доброго українського імени та здобувати для нього увагу і пошану серед свого оточення.

4. Піддержувати всіми нашими силами наші центральні політичні репрезентації: Український Конґресовий Комітет Америки та Комітет Українців Канади, як і нашу харитативну централю — Злучений Український Американський Допомоговий Комітет, та їх кожночасні акції, скеровані на допомогу визвольним змаганням України і на допомогу потребуючим українцям. Зокрема Конвенція закликає, щоб кожний член УНСоюзу вважав своїм громадським і патріотичним обов'язком сплачувати кожного року свій Національний Даток до Українського Народного Фонду.

5. Плекати і закріплювати довершену в рямках Українського Конґресового Комітету та Комітету Українців Канади консолідацію українських політичних і громадських груп.

6. Усіми своїми силами піддержувати і скріплювати наше громадське життя в усіх його проявах та наші інституції на місцях, скріплюючи та поширюючи наші організаційні форми та поглиблюючи і вдосконалюючи зміст нашої громадської праці. Це було завжди одною з головних цілей Українського Народного Союзу і Конвенція закликає до продовжування цієї світлої традиції.

7. Конвенція зокрема закликає до найбільшого піклування нашою молоддю — нашим майбутнім, розбудовуючи українське шкільництво та українські виховні і самовиховні інституції й організації.

В справі Українського Народного Союзу

Конвенція з вдоволенням стверджує, що загал українського громадянства в ЗДА і Канаді та в усіх своїх прошарках виявив у звітовому часі ще більше розуміння ідейно-патріотичного змісту УНСоюзу, його демократичної побудови, його живучости і його рішального значення в нашому спільнотному і особистому житті. Доказом цього є факт, що впродовж останніх міжконвенційних чотирьох років в ряди Українського Народного Союзу включилась найбільша в такому періоді кількість нових членів. Стверджуючи цей факт, Конвенція закликає членство УНС та загал українського громадянства в ЗДА і Канаді до дальшої та ще більш наполегливої праці та ще славнішої розбудови цієї української заморської твердині.

III. РЕЗОЛЮЦІЇ І РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ДОБРА УНС

В справі Союзівки, захисту для старших віком членів

XXIII. Конвенція УНСоюзу, обговоривши і обміркувавши актуальні справи організації, рекомендує Головному Урядові:

Поробити всі можливі заходи для відповідної розбудови та стабілізації новопридбаної посілости УНСоюзу біля Керґонксон в стейті Ню Йорк, відомої під назвою „Союзівка", щоб вона могла вповні служити призначеним цілям. Зокрема рекомендується впродовж можливо найкоротшого часу полагодити справу захисту для старших віком членів УНСоюзу на тій оселі. Тому, що це зв'язане з відповідними початковими фондами та запевненням їх постійного допливу, Конвенція уповноважнює Головний Екзекутивний Комітет виплатити на цілі захисту для старших віком членів суму у висоті найближчої річної дивіденди, проголошеної Головним Екзекутивним Комітетом та яка в іншому випадку мала б бути виплачена членам Союзу в 1955 році з посмертних фондів Союзу. Ця резолюція повинна відноситися до дивіденд членів обидвох департаментів, дорослого і молодечого, та до дивіденд усіх кляс забезпечення, за вимком дивіденд для членів, що досягнули або переступили 70 років життя в старому роді забезпечення (Трансфер Плен) та переносних дивіденд, платних тоді, коли члени молодечого департаменту переходять до департаменту дорослих.

Рівночасно закликається членство УНС, щоб на цілі захисту складали щорічні добровільні пожертви, творили фундації, робили записи і т.п.

В справі „Свободи" і молоді

Беручи до уваги максимальне значення і вартість молоді та її виховання для нашої спільноти і нашої організації, XXIII. Конвенція УНСоюзу рекомендує Головному Екзекутивному Комітетові:

1. Разом з Редакцією „Свободи" поробити відповідні заходи та в по можности найкоротшому часі приступити до видавання при „Свободі" відповідного журналу для дітвори.

2. Продовжувати і розбудовувати видавання окремих сторінок для молоді і її організацій.

3. Перевірити та відповідно використати всі можливості інших, періодичних і неперіодичних видань для молоді і дітвори.

4. Продовжувати та розбудовувати видавання при „Свободі" відповідного літературно-мистецького додатку.

5. Докладати всіх зусиль та використовувати всі можливості для розбудови всіх інших видань українською і англійською мовами, відповідно до потріб нашої організації, нашої спільноти та нашої справи.

Тому, що всі ці заходи вимагають окремих фондів, Конвенція уповноважнює Головний Екзекутивний Комітет, крім статутових заходів у тій справі та з тією метою, продовжувати практиковану перед попередньою конвенцією акцію добровільної доплати до передплати „Свободи" та постійних пожертв на пресовий і видавничий фонди.

6. Рівночасно рекомендувати Головному Екзекутивному Комітетові робити і сприяти всім таким заходам, що мають на меті опіку, виховання та всебічний духовий і фізичний розвиток нашої молоді і її підготову до майбутніх завдань у нашій організації та нашій спільноті. Зокрема вітається ініціятиву Головного Уряду в справі організації курсів українознавства для молоді на Союзівці та рекомендується продовжувати і розбудовувати ці курси.

В організаційних справах

1. Рекомендується Головному Екзекутивному Комітетові, Головному Урядові, Відділовим Урядникам та всім Членам УН Союзу робити все можливе, щоб здійснити незавершену ще рекомендацію попередньої конвенції щодо збільшення членства УНСоюзу до 75,000 та робити всі можливі заходи для здійснення нашої чергової організаційної мети: 100,000 членів Українського Народного Союзу!

2. Уповноважити Головний Екзекутивний Комітет поробити відповідні заходи, включно з призначенням відповідних грошових нагород, для добору та заанґажування здібних організаторів в поодиноких стейтах чи округах, зокрема з-поміж народженої тут і новоприбулої ґенерації для кращого і ширшого їх охоплення організаційно.

3. Рекомендується Головному Екзекутивному Комітетові повести найширшу пропаґандивну та освідомлюючу організаційну акцію, використовуючи до того не тільки орган Союзу, але й відповідні окремі видання, уповноважнюючи Головний Екзекутивний Комітет до необхідних видатків у цій справі.

В культурних справах

XXIII Конвенція УНСоюзу, приймаючи з вдоволенням до відома дотеперішні успіхи в культурній праці УНСоюзу, рекомендує Головному Екзекутивному Комітетові:

1. Поробити всі потрібні заходи для завершення підготовлюваного видання Енциклопедії Українознавства англійською мовою.

2. Робити всі можливі заходи для дальшого продовжування видань англійською мовою з метою поширювання правди про Україну та для інформації американського англомовного світу про український нарід, його країну, культуру, історію, змагання і досягнення.

3. Піддержувати кожну іншу творчу ініціятиву в цих справах.

4. Поробити і продовжувати всі потрібні заходи для якнайширшого розгорнення та поглиблення культурного життя і діяльности членства УНСоюзу та його відділів на місцях, на тлі загальних культурних вимог і потреб нашої спільноти.

● **Директор Адміністрації** Закордонних Операцій Гаролд А. Стассен заявив, що він негайно звільнить з праці того урядовця, який передав би таємні документи сенаторові Джозефові МекКарті.

● **Маестро Артуро Тосканіні**, бувший диригент оркестри NBC, який 4 квітня востаннє диригував цією оркестрою, з'явився знову перед нею, одначе не на те, щоб нею диригувати, а тільки на те, щоб поправити одне місце із „Un Ballo in Maschera", яке було зле виконано під час накручування пластинок 4 квітня. Тосканіні виїжджає на літо до Італії.

● **Президент Айзенгавер** заявив журналістам, які відїздили до Франції на святкування 10-роковин висаду у Франції, що тільки розуміння жахливих наслідків водневої бомби стримує агресора від того, щоб він почав нову світову війну.

● **Американські власті** в Західній Німеччині передали німецькій поліції двох німців-комуністів, що їх приділено було до помочі совєтському емведистові Хохлову, що буцімто був висланий, щоб убити російського емігранта Околовіча. Тих двох німців, Куковіча і Вебера, судитиме німецький суд за участь у змові на життя.

● **У Лондоні** плянують збудувати додаткову „греблю безпеки", яка охороняла б ріку Темзу від заливання її високими морськими хвилями. Лондон постійно терпить від повеней, спричинених хвилями, що у великих масах вплиаваються в Темзу. Як цьому запобігти — це дуже складна технічна проблема.

Комуністи в Канаді

Наскільки сильні є комуністи в Канаді? Який великий є їхній вплив? Ось питання, на які пересічний канадієць ледве чи міг би дати відповідь. Автім, комуністична партія в Канаді, відома як „Лейбор - Прогрессіф Парті", зовсім не така то сильна чисельно, як це можна б припускати на основі шуму, що його вона разом зі своїми поплентачами викликує. Все таки існування компартії канадійські власті не трактують як щось маловажне, бо всі згоджуються в тому, що вона має небезпечний вплив у деяких ділянках.

Факт, що її не заборонено законом як загрозливу для нашого демократичного ладу, дивує багатьох людей, а зокрема новоканадійців, які з-близька — і звичайно в прикрий спосіб — запізналися з комунізмом в Европі. Але канадійські власті вважають, що слідкувати за якоюсь організацією є далеко легше, коли вона діє легально; з другого боку це було б проти наших демократичних принципів забороняти законом політичну філософію тільки тому, що вона є інша як та, яку ми на цю пору визнаємо. Одночасно Канада посідає строгі закони, звернені проти всіх тих, яких приловлено б на зрадницькій діяльності — отже і проти комуністів і всіх інших. Як довго комуніст чи комуністичний симпатик не порушить тих законів, то згідно з нашим законодавством жирного часу, нічого не стоїть на перешкоді комуністові голосити комунізм при передумові, що він не закликатиме до підривних вчинків.

Торонто, друге щодо величини місто Канади, вважають центром комуністичної діяльности в цій країні. Колишній суперінтендент РСМП (Королівсько - Канадійської Кінної Поліції) Джан Леополд, який впродовж багатьох років відігравав ключеву ролю в протикомуністичній праці, твердить, що в Торонті „буйно розвиваються" комуністичні школи для старших і молоді. З цілого відомого числа 9,000 комуністів у Канаді 3-4 тисячі перебувають на просторі Торонта. Леополд каже, що в Канаді крім того є принаймні 50 тисяч симпатиків комунізму, які — хоч не мають партійних виказок — все таки в випадку війни були б поважною загрозою для безпеки нашої країни.

Торонтський щоденник „Глоб енд Мейл" стверджує, що на терені Великого Торонта існує яких 500 комуністичних або комуністами просякнених організацій. Значна кількість з них постала в післявоєнних роках. Крім того 169 груп, 35 релігійних сект та принаймні 15 робітничих профспілок мають зв'язки з комуністами. На терені метропольному Торонта виходить 16 комуністичних газет.

„Робітничо-Прогресивна Партія" веде 12 шкіл в Онтаріо, учні яких вивчають Маркса і Леніна та одержують основний вишкіл з ділянки комуністичної ідеології. В самому місті Торонті 7 етнічних груп веде комуністичні курси для старших і дітей. Минулого року комуністичні товариства, організації та добродійні об'єднання відбули 300 загальних зібрань.

Щоправда більшість комуністичних провідників у Канаді є англосаксонського походження (Бак, Раєрсон, Мек Ліод, Сміт і т. д.), але комуністи прикладають великих зусиль, щоб поширити комунізм серед европейських етнічних груп у Канаді і ведуть серед них живу вербулальну акцію. Для цієї мети широко застосовується культурницьку діяльність і плекання дружби як „димову заслону" і приманку. Ось нпр. продовж багатьох років комуністи вживали такого підступного засобу: організували музичні чи артистичні групи під невинною назвою і використовували їх для ширення комуністичної пропаґанди. Деякі з тих культурницьких груп, що їх використовується для згаданої цілі, є: Всеслов'янський Молодечий Хор, Український Молодечий Хор, Литовське Літературне Товариство, Фінсько-Канадійське Аматорське Спортове Об'єднання, Жидівський Народній Хор, Театр Нового Танку, Вінніпезькі Народні Співаки. Організація „Арт-Кіно" займається поширюванням совєтських фільмів у цій країні.

Також використовуються комуністами такі товариства етнічних груп, як: Товариство Об'єднання Українських Канадців, Болгарська Народна Ліґа, Об'єднання Російських Канадців, Фінська Організація Канади, Польська Демократична Асоціяція, Всеслов'янський Комітет, „Юнайтед Джуїш Піпелс Ордер". Крім того „Нешенел Федерейшен оф Лейбор Юз" та „Ля Жен Екіп" є також комуністичними організаціями. Є чимало інших організацій, в яких комуністичні впливи є дуже сильні, хоча формально комуністичними вони не є.

Новоканадійці, які бажають включитися в етнічні, культурницькі чи товариські організації, повинні заздалегідь добре познайомитися з характером даної установи, заки вступати в її члени.

Канадійці не вірять в доцільність заборони комунізму чи комуністичної діяльности. Однак це не значить, що ми повинні примикати очі на ту діяльність.

„Канадійська Сцена".

● **Єлисавета II** прийняла на авдієнції прем'єра Черчила — вперше від часу, як вернулася з подорожі по світі. Це традиційний звичай, що англійський прем'єр звітує англійському монархові про всі важливіші справи кожного четверга вечером.

ВІЗИТА Д-РА ВИТВИЦЬКОГО В РИМІ

З метою скласти візиту Й. Е. Преосв. Архиєпископові Кир Іванові Вучкові й нав'язати контакт з італійськими приятелями України, від 28 квітня до 5 травня перебував у Римі Президент УНРеспубліки д-р Степан Витвицький.

28 квітня пополудні на головну римську залізничну станцію „Терміні" прибули зустрінути й привітати п. Президента Й. Е. Кир Іван Вучко зі своїм секретарем о. д-ром Мирославом Марусином, представник ВО в Італії д-р В. Федорончук та інші члени невеликої української колонії в Римі.

Крім складення візити і проведення розмов з Й. Е. Кир Іваном, п. Президент, за час свого перебування в Римі, відвідав Конґреґації; відбув розмови з низкою італійських урядових і політичних особистостей: із заступником прем'єр-міністра Італії депутатом Манціні, з керівником Східньо - Европейського відділу у міністерстві зак. справ — маркізом Петро Солярі; з керівником закордонної радієвої служби і закордонної преси при Раді Міністрів д-р Джільберто Бернабеї; з сенатором Раффале Чяска; з головою Італійсько - Українського Товариства кол. амбасадором Амадео Джяніні та з іншими італійськими приятелями України. Був приявний при тих розмовах також д-р В. Федорончук.

Зокрема важлива була розмова п. Президента з заступником прем'єр - міністра депутатом Манціні, який в імені італійського уряду висловив симпатії для змагань українського народу і обіцяв передати зміст розмови голові уряду пану Шельба, що зайнятий в ті дні переговорами з американським державним секретарем Ф. Доллесом і на зборах Ради Міністрів не мав змоги особисто прийняти п. Президента.

3 травня згаданий д-р Дж. Бернабеї з Президії Міністрів улаштував на честь п. Президента у репрезентаційному готелі Амбасадорів (Альберго Амбашяторі) обід, у якому взяли участь крім д-ра Бернабеї, й інші функціонери Ради Міністрів, між якими д-р Р. Лючіді, д-р Е. Де Андреїс, д-р Ф. Трандафольо, а теж відомий український приятель д-р Е. Інсабато. З українського боку був приявний д-р В. Федорончук.

Щоб дати можливість і іншим приятелям України познайомитися з п. Президентом, княгиня М. Альята, мати відомого українського приятеля депутата князя Джянфранко Альята, що в той час перебував поза Італією, 5 травня дала обід у честь п. Президента в готелі „Резіденс Пеліс", на якому були приявні проф. Л. Маньіне, проф. Кадруччі та інші.

Пан Президент теж виголосив доповідь перед питомцями української папської колеґії ім. Св. Йосафата про стан сучасного українського політичного життя і про актуальні завдання і працю Українського Державного Центру. Він відвідав також вдову по сл. пам. полк. Є. Коновальця, Ольгу.

3 травня п. Президент промовляв до України через італійську радіовисильню в рямках українських передач. Ця ж промова була передана в 34 мовах італійських радіовисилань.

Кореспондентові найбільш почитного щоденника „Іль Темпо" п. Президент уділив інтерв'ю про сучасну ситуацію на Україні та про сучасні завдання української визвольної політики під проводом Українського Державного Центру. Це інтерв'ю надруковане на центральному місці щоденника під великим наголовком.

(Укр. Інформ-Бюро)

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ УКРАЇНСЬКИХ ЛІКАРІВ

Д-р Роман Осінчук переобраний Головою

В суботу 29 і неділю 30 травня в залях Укр. Народного Дому в Ню Йорку відбулися річні збори делеґатів Українського Лікарського Товариства в Америці. На зборах було коло 70 учасників, в тому кількадесят делеґатів з Відділів Дітройту, Шікаґа, Филаделфії, з Норт Дакоти та долішнього і горішнього Ню Йорку. В рямцях зборів відбулася наукова конференція, на якій виголосили цікаві доповіді д-р Ватючок (Ню Йорк), В. Гординський (Н. Дакота), С. Парфанович (Дітройт) та висвітлено звуково - кольоровий фільм на тему недомоги серцевого м'язня. Перший день зборів закінчився товариською вечіркою з мистецькою програмою і танцями. Другого дня відбулися ділові збори, на яких теж перевибрано нові керівні органи Товариства. До новообраної Централі ввійшли:

Д-ри: Р .Осінчук — голова, В. Петришин (Ню Йорк), П. Грицеляк (Шікаґо), Л. Зарицький (Ню Йорк) — заст. голови, В. Федорців (Ню Йорк) — секретар, Р. Сухий (Ню Йорк) — скарбник та О. Баран (Ню Йорк), М. Коринлів (Филадельфія) і С. Парфанович (Дітройт) — члени Управи.

Перед Зборами вийшло з друку ч. 1 журналу „Лікарський Вісник" з кількома спогадами з історії лікарського руху та науково - фаховими статтями.

● **У Колумбійському** університеті в Ню Йорку 12 осіб дістали наукові ступені, хоч не мали покінченої середньої школи.

ШКІЛЬНА РАДА УККА

У суботу, 22 травня 1954, в приміщенні УККА в Ню Йорку, відбулися Загальні Збори Шкільної Ради Українського Конґресового Комітету Америки, з участю двадцятьчотирьох делеґатів з різних осередків.

Збори пройшли в діловій атмосфері. Зокрема вичерпна, обширна та змістовна дискусія дала багато вартісного матеріялу для напрямних у дальшій праці.

Збори обрали нову Управу Шкільної Ради в такому складі:

Голова Шкільної Ради: Д-р Володимир Калина;

1. Заступник Голови: Проф. Володимир Лотоцький;

2. Заступник Голови: Мгр. Юрій Олесницький;

Секретар: Д-р Михайло Рабій;

Керівник персональних і фінансових справ: Проф. Микола Кокольський;

Керівник видавничих справ: Мгр. Богдан Романенчук;

Візитатор, що очолює Колеґію Інспекторів: проф. д-р Кость Кисілевський.

Діючі Інспектори: д-р Никифор Гірняк, Василь Данилишин, Лев Ясінчук.

Контрольна Комісія: д-р Едвард Жарський, д-р Василь Стецюк, проф. Мирон Заклинський.

Український Літературно-Мистецький Клюб
Ню Йорк, 149, 2nd Av.

Ню Йорк. — З Літературно-Мистецького Клюбу повідомляють, що в найближчу п'ятницю, 11-го червня, там відбудеться дискусійна доповідь проф. Л. Чикаленка на тему: Генії суб'єктивні і об'єктивні. Початок о год. 8-ій ввечері.

У зв'язку з подякою п. Олекси Литвиненка та його нефортунним зворотом під адресою чотирьох лікарів, зазначую, що п. Олекса Литвиненко ніколи моїм пацієнтом не був.

Д-р Олександер Сушків

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗУ

ХРОНІКА УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ

В Австралії

СЕСТРИЦТВА УАПЦЕРКВИ В АВСТРАЛІЇ

Усі українські православні парафії в Австралії мають зорганізовані Сестрицтва, які беруть активну участь в житті парафій, дбають за прикрасу церков, збирають пожертви для потребуючих та займаються іншою культурною й добродійною працею, як відвідуванням хворих у шпиталях і по домах, влаштовуванням спільних обідів, організацією концертів, рефератів і т. п. До найбільш діяльних сестрицтв належать Сестрицтво ім. св. кн. Ольги в Сиднеї, що нараховує 22 чл., Сестрицтво в Гренвіл (25 членів), Сестрицтво св. Покрови в Мельборні (45 членів), в Аделяіді (30 членів) та в Перті.

Під час Собору УАПЦ в Австралії відбулося засідання делеґаток від Сестрицтв та постановлено організувати „Єпархіяльне Об'єднання Сестрицтв".

В Німеччині

ПРОМОЦІЯ КНЯЗЯ АЛЬЯНТА В УКРАЇНСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ В МЮНХЕНІ

4 травня відбулася в Українським Вільним Університеті в Мюнхені при численній участі представників наукового світу і гостей святочна промоція на доктора гоноріс кавза суспільно - політичних наук італійського князя Джіяфранко Альянта ді Монтреале, голови Середземноморської Академії й містоголови Українсько - Італійського Товариства, відомого з своїх виступів в італійському парляменті в користь українців.

Церемонія уділення докторату гоноріс кавза пройшла в дуже святочній атмосфері, з великою повагою. По вступній промові маґнефіценції проф. д-ра Івана Мірчука і члена кураторії, німця проф. Райнфельдера, акт промоції відчитав по-французьки декан факультету, проф. д-р Ю. Студинський, а текст грамоти, по латині, проф. Орелецький, який і вручив грамоту князеві Альята. Другого дня відбулася на запрошення князя в сальонах мюнхенського готелю „Фір Ярєсцайтен" коктейл парти, в якій взяли участь визначні ураїнці й чужинці.

В Канаді

КОНЦЕРТ У ГЕФФОРДІ

3-го травня 1954 р. відбувся в Гeффорді концерт на електричній ґітарі нашого бояна-віртуоза п. К. Запорожця, під протекторатом місцевого Відділу КУК. Авдиторія була захоплена двогодинною чарівною музикою до самого кінця. Гураганна буря оплесків свідчила, що присутні були вдячні мистцеві за таку незрівняну техніку гри. Який темперамент гри, які майже неймовірні скорі пасажі, яка м'якість і точність тонів при ударі струн.

Мистець виконав в'язанку з опери „Наталка Полтавка" муз. Лисенка. Поза тим виконав жидівську „Ти Рівочка не скучай", німецький сюжет - полька „Ах, ду майн'лібер Авґустін", „Арію Надіра" з опери „Пошукувачі перлів". А кінцеві власні продукції, „Козак на терені Азії і в горах Кавказу", або „Козак енд кавбой..." викликали захоплення.

На кінець п. Запорожець дав коротенький відчит на тему: „Українська народна музика і струнні струменти".

У Франції

ПРЕДСТАВНИК ЦЕСУС-У НА КОНҐРЕСІ СОЮЗУ ФРАНЦУЗЬКИХ СТУДЕНТІВ

У Конґресі Національного Союзу Французьких Студентів (УНЕФ), що відбувся в Тулузі, взяв участь керівник Відділу міжнародних зв'язків Центрального Союзу Українського Студентства п. В. С. Мардак.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

РАЧЕСТЕР, Н. И. — Т-во У. Н. Дому, відд. 316 повідомляє членів, що піврічні збори відбудуться в четвер, 10. червня, о год. 8-ій веч., у власнім Домі при 831 Joseph Ave. Проситься всіх членів прибути на ці збори, буде звіт Контрольної Комісії за 6 місяців та звіт Делеґатів з Конвенції УНСоюзу і Комітету перебудови Дому. — Н. Магомет, предс.; П. Ковтун, кас.; В. Гавриляк, фін. секр.; В. Гурянський, рек. секр.

БРУКЛИН, Н. И. — Піврічні збори Т-ва ім. В. Хмельницького відд. 158 відбудуться в п'ятницю, 11-го червня, о год. 8-ій веч., в У. Н. Домі, 216 Гренд вул. Проситься членів прийти обов'язково на збори. Буде звіт делеґатів з Конвенції У. Н. Союзу і другі важні справи. — Ю. Павчак, предс.; М. Баглай, фін. секр. М. Кіт, рек. секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Місячні збори Т-ва Зап. Січ, відд. 371, відбудуться в п'ятницю, 11-го червня, о год. 8. веч., в Січовій залі, 506 — 18 Еве. Проситься членів прибути на збори і вислухати звіту делеґатів з конвенції. — В. Гнатик, предс.; П. Заболоцький, кас.; Ю. Баранюк, секр.

ГАМТРАМК, МІШ. — Т-во ім. М. Шашкевича, відд. 94, позбори відбудуться 12. червня, о год. 7-ій веч., в залі У. Д. К. при Ґрейлінґ вул. Проситься всіх членів прибути на збори. Довгуючим членам пригадується вирівняти членські вкладки, бо в противному разі будуть суспендовані. — Е. Зубальський, предс.; В. Борискевич, фін. секр.; И. Морозовський, кас.; М. Мандрух, рек. секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Місячні збори Бр. св. Петра і Павла, відд. 102, відбудуться в неділю, 13. червня, зараз по 2-ій і 3-ій Сл. Божій в церковній залі, 2280 W. 7th. Просимо всіх членів прийти по дивіденду. — М. Декан, предс.; С. Косик, кас.; М. Бобечко, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Т-во Зап. Січ, відд. 75 повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться 13 червня в У. Н. Домі, 4655 Мартін точно о год. 1. попол. Проситься всіх членів прийти на збори, бо є важні справи до полагодження. Довгуючих членів проситься вирівняти свій довг. — Зубар, рек. секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Повідомляється, що місячні збори Т-ва ім. І. Франка, відд. 334, відбудуться 13. червня, о год. 1-ій попол., в залі У. Н. Дому, 2255 W. 14th St. Проситься всіх членів бути присутними на зборах. — Н. Задорецький, предс.; С. Морозович, фін. секр.; И. Марцінюк, рек. секр..

МАНВІЛ, Н. ДЖ. — Збори Т-ва ім. Т. Шевченка, від 349, відбудуться 13. червня о год. 2-ій в домі Лісного. Всі члени мають явитися на зборах, бо буде роздача дивіденди. — І. Шеґера, предс.; В. Ясіновський, кас.; М. Лісний, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Збори Т-ва „Єдність", відд. 163, відбудуться в неділю, 13. червня, в Домі Горожан, 847 North Franklin St., о 1-ій год. попол. Проситься всіх членів бути на означений час. — М. Курко, предс.; С. Филик, рек. секр. І. Потучко, фін. секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Піврічні збори Б-ва св. Василія, відд. 339 відбудуться в суботу, 12-го червня, о год. 7-ій веч., в Домі Громади на Лавренц вул. Проситься всіх членів місцевих і позамісцевих бути присутними і вислухати звіт Контролі як також маємо більше важних справ. — О. Вудай, предс.; В. Мущинка, кас.; А. Хромяк, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Т-во „Мир", відділ 324, повідомляє, що звичайні міс. збори відбудуться в суботу, 12-го червня, о год. 8-ій веч. Прийшла вже дивіденда для членів, тому прохаємо прибути, вирівняти членські вкладки і забрати чеки на дивіденду. — А. Горохівський, предс.; Н. Буряк, кас.; І. Струк, секр.

БОСТОН, МАСС. — Піврічні збори Т-ва ім. Е. Коновальця, відд. 238, відбудуться в неділю, 13. червня, в залі Православної Громади, 136 Arlington St., зараз по відправі. На ці збори повинні явитись всі члени; будуть порушені справи 60-ліття Батька Союзу та звіти делеґатів з 23 конвенції. — П. Мороз, гол.; Е. Сілінський, секр.; Давискиба, гол. рад.

БРИДЖПОРТ, КОНН.—Т-во Українська Січ, відд. 59, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 12. червня, в У. Н. Домі, 517 Галлет вул., о год. 7:30 веч. Взивається все членство прибути точно на час. Будуть важні справи до порішення та справа пікніку і статуту. Делеґати дадуть звіти з конвенції. — М. Галькевич, секр.

СТЕЙПЛЕТОН, Н. И. — Бр. св. Арх. Михаїла, відд. 211, повідомляє всіх своїх членів, що суботу, 12. червня, о 7:30 ввечорі, в залі де звичайно, 35 Варен вул. Проситься всіх членів прийти на ті збори, бо буде звіт уряду і контролерів за 6 місяців та роздача дивіденди-чеків. Довгуючі члени повинні вирівняти свої вкладки. — П. Тіцький, предс.; П. Телешевський, кас.; Т. Соколовський, секр.

КЛІФТОН, Н. ДЖ. — Т-во Укр. Січ, відд. 182, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 13 червня, о год. 2-ій попол., в парафіяльній залі, 45-47 Говп Еве., Пассайк. Проситься членів прийти на збори; делеґат дасть звіт з 23 конвенції УНС. Довгуючих членів упоминається вирівняти свої вкладки, бо впротивнім разі будуть суспендовані. — Уряд.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Т-во ім. Д. Вітовського, відд. 375, повідомляє, що збори відбудуться в другу суботу червня ц. є. 12. червня, о год. 7. в Клюбі Горожан при 847 North Franklin St. Проситься прийти на збори. Буде роздача чеків-дивіденди та звіт делеґатів з конвенції. — Управа.

НЮ ЙОРК, Н. И. — Збори „Дністра", відд. 361, відбудуться в суботу, 12. червня, о год. 8. увечорі, у власній домівці при 119 Евеню А, I поверх. У програмі звіти. На зборах наші делеґати на конвенцію УНС складуть звіт із нарад. Тому проситься членів конче прибути. Перед зборами приймається вплату членських внесків. Буде також чинна бібліотека. — М. Малевич, предс.; П. Кучма, фін. секр.; В. Вишиваний, кас.; В. Барагура, рек. секр.

НЮ ЙОРК, Н. И. — Місячні збори Т-ва Зоря, відд. 69, відбудуться в суботу, 12. червня, о 8. год. веч., в церковній залі св. Юрія ч. 5 при 33 Іст 7. вул. Просимо всіх членів прийти на збори і розібрати чеки дивіденди зі Союзу і буде звіт делеґата з 23 конвенції УНС. — А. Плескун, предс.; І. Мартинець, кас.; М. Ликтей, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Відділ 292 повідомляє всіх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 13. червня, о 1:30 попол., в залі У. Н. Дому при Мартін вул. Проситься всіх членів прийти на ці збори, бо маємо важні справи до полагодження і буде звіт делеґатів з конвенції УНСоюзу. Пригадується всім членам, щоб платили свої вкладки на час і не наражувалися на суспенду. — В. Дідик, предс.; М. Ґузиляк, кас.; П. Федик, фін. секр.; Д. Дубрівний, рек. секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Т-во ім. І. Франка, відд. 146, повідомляє, що збори відбудуться 13 червня, в залі Укр. Амер. Осередку при Карпендер вул., о 1-ій год. попол. Обов'язком кожного прибути і вислухати звіт делеґатів з конвенції. Також буде роздача чеків дивіденди та інші важні справи. З нагоди 60-літнього ювілею і з нагоди конвенції приєднуйте нових членів до УНСоюзу. — Заряд. Т-ва.

БОФАЛО, Н. И. — Піврічні збори Б-ва св. І. Хрестителя, відд. 304, відбудуться в неділю, 13-го червня, о год. 2-ій попол. Проситься членів прибути на збори. Хто не прийде буде платити кару. — І. Слободян, гол.; М. Завіський, кас.; М. Гнатик, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. И. — Місячні збори Т-ва Запорозька Січ, відд. 367, відбудуться в неділю, 13. червня, о 1:30 год. попол., в церковній залі. Проситься, щоб члени явилися на збори, бо є важні справи до полагодження. Конвенційні делеґати будуть вдавати звіти з конвенції. Рівнож дається до відома, що довгуючі члени будуть суспендовані якщо вони не вирівняють своїх довгів. — М. Сорохтей, предс.; М. Мельник, кас.; В. Попович, секр.

НЮ ЙОРК, Н. И. — Місячні збори Бр. св. Володимира, відд. 130, відбудуться в суботу, 12. червня, о год. 8-ій веч., в залі Укр. Кат. Ветеранів, 33 Іст 7. вул. В програмі зборів звіт з діяльности управи, звіт контр. комісії і звіт делеґатів з 23-ої конвенції УНС. Перед зборами можна вирівняти свої вкладки. Проситься всіх членів обов'язково явитися на зборах. — І. Малець, секр.

ТОМАСТОН, КОНН. — Т-во Укр. Січ, відд. 421, буде мати збори 12. червня о 8. год. на укр. залі. Просимо всіх членів прийти на збори. — І. Наконій, предс.; М. Шипінка, кас.; Ю. Береза, секр.

ІРВІНҐТОН, Н. ДЖ. — Місячні збори Т-ва ім. І. Франка, відд. 490, відбудуться в суботу, 12. червня, в год. 7:30 веч., в залі Укр. Пресвитерської Церкви, 36 Harrison Place. Проситься всіх членів прибути на збори. — О. Паньків, предс.; О. Чорномаз, секр.

Бути членом Українського Народного Союзу, значить належати до такої української організації, яка об'єднала в Америці й Канаді найсвідоміші українські сили в один ідейний моноліт та поставила його на службу нашим країнам та нашому поневоленому українському народові!

Посмертні Згадки

НИКОЛА САНАГУРСЬКИЙ, член Т-ва У. Н. Дому, відд. 316 У. Н. Союзу в Рачестер, Н. И., помер 17-го травня 1954 р. проживши 68 років. Покійний родився 1886 р. в селі Жовчів, по. Рогатин, Західна Україна. До УНСоюзу вступив 1923 р. Оставив в смутку 2 синів Івана і Пилина, 2 дочки Вікторію і Анну і 12 внуків, а в краю оставив дружину Катерину, сина Стефана, доньок Ольгу і Марію. Похорон відбувся 21-го травня з погребового заведення до церкви св. Иосафата при участи Членів, Приятелів та Родини, на цвинтар Internal Holy Sepulchre. — В. И. П.!
В. Ґурянський, секр.

ІВАН КОПИТКО у Филаделфії, Па., член Бр. св. Арх. Михаїла, відд. 147 УНСоюзу в Алентавн, Па., помер 19-го травня 1954 р. в 59. році життя. Покійний уродився в с. Кишевичі, пов. Рудки, Зах. Україна. До УНСоюзу вступив 1916 р. Полишив в смутку сестру Анну, шваґра, 5 синів і 2 доньки. Похорон відбувся 24. травня з погр. заведення до української гр.-катол. церкви, при участи Родини, Знайомих і Членів. Похований на українськім католицькім цвинтарі у Филаделфії, Па. — В. И. П.;
І. Федорак, секр.

ОЛЕНА ГРИНЄВИЧ, членка відд. 276 У. Н. Союзу в Ембрідж, Па., померла 31. травня 1954 р. Покійна родилася 1888 р. в селі Прилуки, пов. Сянік, Україна. Оставила доньку, сина і 3 внуків. — В. Ій П.!
М. Фук, заст. предс.

НІОДНА КУЛЬТУРНА ЛЮДИНА НЕ МОЖЕ ОБІЙТИСЬ БЕЗ РІДНОГО ЩОДЕННИКА

ТАРЗАН, ч. 3288. Спротив левові

Коли дикий бій шалів, жахливі крики людини і тварюки мішалися в вузьких межах подвір'я.

— На Туса!, — закричала Немона. — Лев не сміє вбити Тарзана! Скачіть вниз і поможіть йому, Ґемноне! Йдіть, Ероте!

Лев підскакував угору, кидався спиною на землю, качався і вимахував лапами в повітрі, намагаючись скинути з себе людину — річ, що припала до його хребта.